

به نام خداوندی

که هستی را آفرید

که اسرار، هستی را آفرید

و انسان را، که در این اسرار خود کند

سرشناسه: زرگر، فاطمه؛ اصغری پور، نگار؛ و عاقبتی، اسما.

عنوان: اختلال دو قطبی

نام پدیدآورندگان: فاطمه زرگر، نگار اصغری پور، و اسما عاقبتی

مشخصات نشر: تهران: نیوند، چاپ دوم ۱۳۹۶

مشخصات ظاهری: ۱۴۰ صفحه چاپ: دیجیتال آبنوس

شابک: ۲-۳-۹۳۹۸۲-۹۳۹۸۲-۶۰۰-۹۷۸ وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: روان شناسی رده بندی کنگره: ۱۳۹۳ الف ۳۴/ز ۵۱۶/RC

رده بندی دیویی: ۶۱۶/۸۹۵ شماره کتاب شناسی ملی: ۳۷۳۹۷۹۹

شماره کتاب شناسی ملی: ۳۷۳۹۷۹۹

قیمت: ۲۴۵۰۰۰ ریال تیراژ: ۲۰۰ نسخه

نشانی: اتوبان کردستان/خ ۲۷ غربی/ ۲۰ متری اول/خ ۲۵/پلاک ۱۸

تلفن: ۸۸۳۵۰۸۵۸

اختلال دو قطبی

اختلال دو قطبی

مؤلفان:

دکتر فاطمه زرگر

عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی کاشان

دکتر نگار اصغری پور

عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

دکتر اسما عاقبتی

عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران

ویراستار علمی:

دکتر اسما عاقبتی

نشر نیونر

وابسته به نشریه پژوهشهای روان‌شناختی

اختلال دوقطبی

اختلال دوقطبی

مؤلفان:

دکتر فاطمه زرگر

دکتر نگار اصغری پور

دکتر اسما عاقبتی

ویراستار علمی:

دکتر اسما عاقبتی

نوبت چاپ: دوم، ۱۳۹۶

شمارگان: ۲۰۰

چاپ: آبنوس

قیمت: ۱۴۵۰۰ تومان

مدیر تولید: پریسا فریدی

صفحه آرایشی: الناز مالمیر

نشر نیونر

وابسته به نشریه پژوهشهای روان شناسی

نشانی: اتوبان کردستان / خ ۲۷ غربی / ۲۰ متری اول / خ ۲۵ / پلاک ۱۸ / طبقه دوم

تلفن: ۸۳۵۰۸۵۸

فهرست

۱۱	◀ مقدمه
۱۳	◀ فصل ۱: اختلال دوقطبی
۱۵	◀ علائم و نشانه‌ها
۱۵	◀ دوره‌ی افسردگی
۱۶	◀ دوره‌ی شیدایی
۱۷	◀ دوره‌ی شیدایی خفیف
۱۸	◀ دوره‌ی مختلط
۱۸	◀ تند چرخشی
۱۸	◀ سبب‌شناسی
۱۹	۱. علل ژنتیک
۲۰	۲. علل فیزیولوژیک
۲۱	۳. علل محیطی
۲۱	◀ ملاک‌ها و زیرگروه‌ها
۲۱	۱. اختلال دوقطبی I
۲۲	۲. اختلال دوقطبی II
۲۲	۳. خلق ادواری
۲۲	۴. افسرده‌خویی
۲۲	۵. اختلال دوقطبی که به گونه‌ی دیگری مشخص نشده است

فهرست

۲۳	تشخیص افتراقی
۲۳	اختلالات همبود
۲۳	پیش آگهی
۲۴	ملاک‌های اختلال دوقطبی در DSM-5
۲۷	فصل ۲: درمان شناختی - رفتاری اختلال دوقطبی
۲۸	اثرات استرس
۳۰	اهداف درمان شناختی اختلال دوقطبی
۳۱	آموزش به بیمار
۳۵	نگرش‌های ناکارآمد در اختلال دوقطبی
۳۷	ارزیابی تفکر بیماران
۴۲	مطالعات انجام شده در زمینه‌ی درمان شناختی
۴۲	رفتاردرمانی اختلال دوقطبی
۴۶	تنظیم و تعدیل عواطف
۴۸	بی‌نظمی و حواس پرتی
۴۹	آموزش حل مسئله
۵۱	فرمول‌بندی شناختی - رفتاری اختلال دوقطبی
۵۵	فصل ۳: درمان بین فردی و نظم اجتماعی در اختلال دوقطبی
۵۶	عوامل روانی - اجتماعی

فهرست

- ◀ پایه‌های نظری درمان بین فردی و نظم اجتماعی ۵۶
- ◀ الگوی خواب - بیداری ۵۷
- ◀ حوادث استرس‌زای زندگی و خلق ۵۹
- ◀ روان‌درمانی بین فردی افسردگی ۶۰
- ◀ روند روان‌درمان بین فردی و نظم اجتماعی ۶۰
۱. مرحله‌ی اولیه ۶۱
۲. مرحله‌ی میانی ۶۳
- ◀ تنظیم چرخه‌های نامنظم ۶۴
- ◀ راهبردهای بین فردی ۶۶
- سوگ ۶۷
- مشاجرات بین فردی ۶۷
- گذار نقش ۶۸
- نقایص بین فردی ۶۹
۳. مرحله پیشگیری ۶۹
۴. مرحله پایانی ۷۰
- ◀ یکپارچگی مدل‌های رفتاری بین فردی و آموزش روانی ۷۱
- ◀ فصل ۴: درمان‌های متمرکز بر خانواده در اختلال دوقطبی ۷۳
- ◀ متغیرهای بیمار ۷۴

فهرست

- ◀ متغیرهای مربوط به درمانگر ۷۵
- ◀ ارزیابی‌های قبل از درمان ۷۶
۱. ارزیابی تشخیصی ۷۶
۲. ارزیابی وضعیت خلقی ۷۸
۳. ارزیابی خانوادگی ۷۹
- ◀ بخش‌های مختلف درمان ۸۲
۱. آموزش روانی ۸۲
- شرح منطق درمان ۸۳
- علائم اختلال دوقطبی ۸۴
- مدل استرس - آمادگی روانی ۸۴
- پیشگیری از عود ۸۶
- مقاومت در برابر پذیرش بیماری ۸۷
۲. آموزش غنی‌سازی ارتباط ۸۹
- ◀ فصل ۵: دارودرمانی اختلال دوقطبی ۹۱
- ◀ عدم مصرف دارو ۹۲

فهرست

۹۷	◀ فصل ۶: خودکشی و اختلال دوقطبی
۹۹	◀ ارزیابی بیمار دارای رفتار خودکشی
۱۰۱	◀ عوامل افزایشدهی خطر خودکشی
۱۰۲	◀ عوامل پیشگیری کننده از خودکشی
۱۰۳	◀ آزمون ارزیابی خطر خودکشی
۱۰۹	◀ فصل ۷: ابزارها و پرسشنامه‌های مرتبط با اختلال دوقطبی
۱۰۹	◀ مقیاس سنجش شیدایی یانگ
۱۱۰	◀ موارد اساسی در سنجش مقیاس شیدایی یانگ
۱۱۳	◀ عبارات مقیاس سنجش شیدایی یانگ
۱۱۵	◀ مقیاس درجه‌بندی کمی افسردگی همیلتون
۱۱۷	◀ عبارات مقیاس درجه‌بندی کمی افسردگی همیلتون
۱۲۳	◀ سیاهه نگرش‌های شیدایی خفیف و پیش‌بینی مثبت
۱۲۵	◀ مقیاس انگاره‌پردازی خودکشی
۱۲۶	◀ سؤالات مقیاس انگاره‌پردازی خودکشی
۱۲۸	◀ نمره‌گذاری مقیاس انگاره‌پردازی خودکشی
۱۳۱	◀ منابع

مقدمه

اختلال دوقطبی^۱ بیماری روانشناختی است که در آن خلق بیمار دچار نوسان می‌شود و ارتباطی بین خلق وی و آنچه واقعا در زندگی اش رخ می‌دهد وجود ندارد. این بیماری سبب می‌شود که خلق و خوی انسان از حالت بی‌نهایت سرخوشی و یا تحریک‌پذیری و تندمزاجی به اندوه‌باری و ناامیدی تبدیل شود. البته گاهی در این میان دوره‌هایی از خلق عادی نیز به چشم می‌خورد.

این اختلال برای بیماران، خانواده‌ها، همسران، و همکارانشان بسیار رنج‌آور و هزینه‌بر است. بروز این اختلال با کاهش عملکرد بیمار، تحمیل فشارهای اقتصادی بر خانواده و جامعه و بروز استرس‌هایی شدید بر اطرافیان بیمار همراه است.

از آنجا که شیوع اختلالات خلقی در طول عمر افراد ۲ تا ۲۵ درصد می‌باشد، وجود منبعی علمی که به زبانی ساده و کاربردی علائم و نشانه‌های این اختلال را شرح دهد و مشکلات شایع مبتلایان به این اختلال و خانواده‌های‌شان را مطرح نماید مورد نیاز است.

خوشبختانه می‌توان به کمک درمان‌های موجود از عوارض ناگوار این اختلال کاست و اثرات منفی آن را بر فرد و جامعه کاهش داد. کتاب حاضر به درمان‌های مختلفی که در حیطه دارودرمانی و روان‌درمانی برای این اختلال وجود دارد می‌پردازد. این کتاب

1. bipolar disorder

به شرح و توضیح درمان‌های مؤثری مثل درمان شناختی رفتاری، درمان بین فردی و نظم اجتماعی، درمان‌های متمرکز بر خانواده، و دارودرمانی می‌پردازد.

نویسندگان

دکتر فاطمه زرگر

دکتر نگار اصغری پور

دکتر اسما عاقبتی